

oltogatója a jövendő polgár csemetébe az erény, munkásság és hazafiság nemességét de még ezen 8 tanítónak sincs kedve az őrök falakán beszélni, a jóról, a nemesről, a kötelességről, mert télen a hideg miatt, tavasszon és őszön a sár miatt nem küldhetik a szülők gyermekeiket az iskolába, meglettek a feleletet feltett kérdésekre.

Magyar ember természetében van a politizálás. De a földi nép politikája ritkán terjed túl falu határára.

Beszélnék tehát a város házában lefolyt eseményekről személyesről, ki átkozódva, ki pedig elismerően „él az eszével” — a „pap is az oltártól él.” stb.

Szóba jön, hogy vajon miért nem járnak a gyermekek iskolába?

Beterjesztik az iskola mulasztók névjegyzékét a tanítóknak. A pap nem ér rá sürgetni a törvény végrehajtását mert szántani jár. A polgármester meg nem törődik semmivel mert házasodni jár.

Igy a mulasztók névjegyzékére kerül adéka és lepi a por, a feledékenység az idők fátyola.

Igy aztán az iskolába való járás csak egy kevés önkéntesre szorítkozik; a többi kötelesek, őrzik a libát, legeltesk a más buzájába a lovat, fizik a kapa dőnyát s végül alsznak a suton, mert n i n c s e i z m á j u k.

Hát a tanító? Legalább lelkiismeretesen végzik kötelességüket a néhány tanítványval szemben!

A mennyire nyomasztó súlytól anyagi helyzetükhöz képest a lelket munkaképre hajtani, — igen!

Azt hinné valaki, hogy tanítványokat keveslik? Óh nem! Noha a törvények értelmében követelhetők a tanítóknak alig felét huzák; mégis elitgondódnék belőle valahogy csak a gázi rendesen kijárná. — Az alábbi nem telik talán? Dehogyan nem telik. 4503 frt 70 kr évi átlagos jövedelme van az iskolai pénzalapnak s ebből összes fizetésekre csak 3590 frt adatik ki; s fennmarad 900 frt felül összeg, csak hogy az egy eluszik, hogy nyoma is alig lehet fel.

Ily körülmények közti végeredmény, hogy sem tanítvány nincs, sem tanítónak ehhezbe tanítani kedve nincs. Hova emeljenek panasz? Dorogi.

Külföld.

A beteg Gladstonról.

Gladston néhány nap óta betegnek tekinthető az állapotáról folyton nyugtalanító hírek keringenek. Azt hiszik, hogy az ülészek bezárítása vagy a miniszterelnökségről lesz kénytelen lemondani, vagy pedig a felső házban fog helyet foglalni. Az első esetben Granville vagy Hartington lesz utóda.

Lesz e hát már háború?

A kombinált hajó-náparancsnokságát Anglia fogja vinni. A demonstráció elmarad, ha Törökország Montenegróval szemben elvállalt stipulációkat helyesli. Most már kétségtelen, hogy a hatalmak egy új jegyzékben a montenegrói kérdéssel kijelentették a

flotta demonstráció a jegyzék átnyújtását szándékozta 3 hét múlva lesz meg, kétségtelen az is, hogy a porta Montenegrót illetően enged, de a görög ügyben annál erősebben tartja magát. A porta válaszára a hatalmak újabb együttes jegyzékben fognak felelni. A hatalmak még nem egyeztek meg, hogy a replikában megjelöltessek e a konferencia határozatait végrehajtásának határideje.

A francia megyei választások.

Eddig 1350 választás történt. A köztársaságok 236 széklet nyertek, Napoleon herceg megbukott, a Dufaure-párt is nagyon vissza lett nyomva.

Az angolok és a keleti hanyatlalom.

Londonból írják, hogy teljesen hibás az a nézet, hogy az afganisztáni vereség után kevésbé erélyes politikát fog követni Gladstone Törökországgal szemben. Gladstone elhatározta, hogy szövetségekkel vagy szövetségek nélkül a legvégsőig el fog menni. Ha a porta nem fogja átengedni Görögországnak a conferencia által kijelölt területet, szükséges esetében az anglo flottával fogja elzárni Gladstone a török kikötőket, és reméli, hogy ez elég lesz a porta megtörésére.

Napi hírek.

— **Debreczen emlékirata a királyhoz.** Öfelségéhez 50-ik születésnapja alkalmára városunk is emlékiratot fog intézni s e tárgyban a f. hó 12-én megtartandó rendkívüli közgyűlés fog határozatot hozni. A többi egyéb ünnepélyességek most is a szokott rendben fognak lefolyni.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Szemeré József nyiregyházi járási választót becsült a debreczeni i. kataszteri kerületbe biztossá nevezte ki.

— **A csángó magyarokról.** Irtak volt, hogy városunk szülötte Kuno (Lusztig) Ignác a csángók nyelvajáságának tanulmányozásával bízott meg az acad. részéről. A derék ifjú a napokban jött haza utjáról a sereghez képest lapunk számára igen érdekes utazási naplót irt a csángó magyarokról. Ennek közlését a most folyó beszély után tárcza rovatunkban megkezdjük. Előre is felhívjuk rá a közönség figyelmét.

— **A korcsolyázó egyesület csarnokának életbiztonsági szempontból való rendőri megvizsgálása szakközleg közreműködése mellett holnap délelőtt fog megvizsgáltatni, a mely alkalommal egyúttal a jövő korcsolya idényre végrehajtandó javítási munkák, csarnok fenntartás iránt fog helyszíni szemle tartatni.**

— **Csanády Kálmán városunkban széles körben ismert n.-várdi kir. közjegyző tegnap előtt éjjel hosszas betegség után meghalt.** Az elhunytat szeretők hitvese és hét szép gyermeke siratja (egyik lánya, Iona, Kelemen tanár neje). Csanády egyike volt Nagyvárad legtehetősebb s legreszertettebb polgárainak. Midőn a közjegyzői intézmény életbe lépett, Csanády közjegyző lett s azóta e téren folytatva nem szűnő munkálkodását halála napjáig. Déke hamvaitra! — **A debreczeni szintársulat Nagy-Vár**

radról augusztus végén utazik Bukarestbe. Vándori Lajos, a Bukaresti Híradó szerkesztője már szerződést kötött Mándokzal, melynek értelmében szeptember 1-én már Bukarestben tartozik játszani.

— **A budapesti kerekaszkedelmi akadémia** a hogy lapunk hirdetés rovatában is említve van — f. szeptember 1-én nyitja meg a 24-dik iskoláját, és e minden tekintetben példásan vezetett intézet, mely kitűnő tantervi és tervei miatt még a külföld előtt is tekintélyt bír, a tanszakában mindazt nyújtja, a mi e tekintetben a jelenkorban követeltetik.

— **Nagy „heccz” volt** ma a piacon. A kutya peczér drótjából egy megfogott nagy kutya kimenekült s futának eredt. A jelenre összeszaladt népség erre óriási éljenzésben tört ki, s nevette a felsült kutya sintert. A kutya egész útjában nagy óvatokkal részelt mit csekély személye illedelmes fark csóválással köszönt meg.

— **Egy tárcza találtatott az utcán.** Tulajdonosa Jenei I. alkaptány urnát átvetheti.

— **Halálözse.** Dr. Osváth Pál bihar-tordai körorvos élte 27-ik évében. Kassán hosszúságú szenvedés után m. hó 31-én elhunyt. Temetése Mező-Keresztényen 2-án ment végbe.

— **A királyi Ceglédén a honvédszázadok** oly nagy hagyományokat fogja vég nézni, a minőt azok egész 10 évi létezésük alatt nem tudnak felmutatni. Az összpontosítás szept. 12-től 25-ig tart, melyben 7 honvéd lovaszered következő századaik vesznek részt: I. ezred bpesti I. százada és 2. számú jászberényi, a II. ezred békésgyulai I. százada és 2. sz. debreceni százada, a III. ezred I. aradi, a II. ezred bajai I. és kecskeméti 2. százada, — az V. ezredből a nyiregyházi 2-ik számú, a VI. ezredből az ó-gyálai első és váci második számú, a VII. ezredből végül a veszprémi I. és a 2. számú közegei századok és így összesen 12 lovas század. Hogy e gyakorlatokra nagyban készülnek mutatja az is, hogy a királyi díszőrség 50 embere Tájkyert Mihós főhadnagy vezetésével alatt kapott parancs szerint már szept. 5-én fog Czeplétre vonulni.

— **Pausz elfogva.** Pausz elfogatására vonatkozó hírek mindinkább megerősödnek, Pausz Bukarestben elfogott és Karánsebesre hoztatott.

— **A 40 napos éhezés.** A legújabb tudósítás így hangzik: Tanner egészségügyi állapota határozottan rosszra fordult. Mind jobban gyengül, úgy hogy az orvosok rendeltetére a kimerülés esztére huskivonatot és meleg Brandy vizet tartanak készen. Mitűn reggel kis ideig sétált, jéget vezet s darabka jéget vett magához, azonban nem sokára málna meg egy óráig tartó ájulásba esett. Dr. Tanner azt hiszi, hogy megújult s állapota azért vált rosszabbá.

— **Hattuy bélyegzés.** E napokban történt Londonban a minden évben tartani szokott hattuy bélyegzés. Ezen különös mutét négy napig szokott tartani és igen sok nézőt csal. A mutét abból áll, hogy a fiatal hattuy csőrért bizonyos megkülönböztető jellel bélyegzik meg. E hattuyoknak mind a Themzében kellett születnie lenniök. Egy részük a király, egy másik az etoni kollégium, egy harmadik augusztus végén utazik Bukarestbe.

— **A Hortobágy-Berettyó csatorna kiépítése.** A Hortobágy-Berettyó csatorna építése tárgyában kötött szerződéstől Brüll és társai visszaléptek és így az építési munkálatok újból árlejtés alá fognak bocsáttatni.

— **Medve-bivaly avatásfés.** A kovásznai havason egy fejős bivalytól elmaradt a kis borja s ellenezett valamire az erdő sűrűjében. A bivaly tulajdonosa több pásztort kiküldött a borja keresésére, kik azt meg is találták az ötödik napon egy medve odujában, hol egy kis medvebocscsal együtt barátságosan szundikált. A amerikai yankee, jegyi meg a Nemere, talán képes 40 napig bójótlni a fogadásából de egy bivalyból öt napot sem buzhathat étlen-szomjan, és így bizonyosnak látszik, hogy azon öt nap alatt az anyamedve annál figyelemreméltóbb, mert a macskó márkét borjú izletes pecsenyétét költötte volt el fia társaságában, mielőtt gyermekének játszótársul fogadta a harmadikat. A borjut épen szállították baba, míg a kis medve életével szaklót azért a szeretetért, melylyel anyja a „fogadott testvér” iránt viseltette.

— **Ös állat kövülete Szatmármegyében.** A Tur folyónak Garbolcz községe mellett „Hódos” nevű kiágazásán, a malomgátak lerombolása alkalmával a Garbolcz ref. lelkész fia halászat alkalmával, a partoldalon óriási nagyságu kövülete bukkant, melyből 2 darabot letérve, és gondos vizsgálat után m a m m t f o g a k n a k bizonyult. Az érdekes lelet a szatmár-németi ref. gymnasium múzeumának adatott át. Ugyane helytől alig száz lépényire régi fegyvereket, érmeket és valószínűleg löszerszármokhoz való eszközöket találtak. Sajnos, hogy az említett kövület kevésbé levén mérs és kova áltál áthatva, a szabad levegőn önkény pattozók és bomlásnak indul, minél fogva konzerválása nem kis feladat.

— **Magyar cigányok Németországban.** Farkas Mór cigánybandája Németországban nagy sikert arat. Népszerűségeink játszókat Prága, Marienbad, Boroszló s Berlinben, legújabbban pedig, mint nekünk írják, Halleban játszanak, kitűnő tetszést aratva. Midőn Farkas Sándor, az ő szülőjét, Berki J., Kovács K. és Margó József művészi kísérete mellett kezdő játszani, az ezernyi tömeg ajkáról egy hang sem hallatszott s a „Bihari kesergő” meglátó dallama nem egy kis szív burjait

hozta rezgésbe. S midőn a hangos „bravo”-k előtt meghajolva, Farkas a velencei karnevált játszta, — akkor a tetszés legmagasabb fokát érte el s bár egy mellettem ülő német — ugymond a tudósító — megkérdezte, hogy hát ezek a cigányok nem lopnak-e? mégis csak tapsolt s is, mig tenyeré ki nem vörösödött. A hallei lapok nem győzik eléggé magasztalni a naturalista művészeket.

— **Husárak megállapítása** s bejelentve 1880. augusztus 4-től 11-ig következők: 44 kr. Rác Lajosnál rózsater 6. sz. a Rác Györgynél czepléd utca 2599. várad ut. 2121. rózsater 6 sz. a. 46 kr. Gyarmati Istvánnál varga utca 2238. sz. a. Nagy Mihálynál csapó-utca 794. sz. a. s végre Boldogh Istvánnál rózsater 12. sz. a. — Minden többi bejelentett mésszársekekben pedig 48 kr Debreczen, 1880. aug. 3. Debreczen város kapitányi hivatala.

Köz gazdaság.

Sértés kivétel Fiume felé.

Igen érdekesnek tartjuk annak közlést, hogy legújabb az alföld-fiumei vasuton Szegeden hibázott sertések Fiuméba szállítottak, a honnan azok valószínűleg a tengeren át továbbítottak. Az elindított állatok igen jó minőségűek, s így remélhető, hogy ez az új kivételi ízet nagyobb méreket fog ölteni, mert a vevő fontartotta magának azt a jogot, hogy tetszése szerint további 1000 darab lesz részére szállítandó.

Legujabb

Mián szerb fejedelem tegnap délben Bécsbe megérkezett.

A „Times” jelenti: „Kandahárból Burrows tábornok vezetésével érkezett részletes tudósítások szerint Ahmed Ejuh kán serege 12,000 emberből és 20 ágyuból állott. Az össztömeg július 27-én reggel, Kandahártól 50 mérföldnyire, történt meg. Burrows tábornok négy óráig tartó heves harc után kénytelen volt Kandahár felé hátrálni. — Az angolok husz tiszttel, 400 európai és 800 bennszülött katonát vezettek. Három ágyu a csatáron maradt. A „Times” jelenti Bombayból: Phayre tábornok számos csapatallat megszálította a Kojak szorosot, hogy az ellenséges támadások ellen megvédjé magát.

Felolós szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértess Arnold.

Árverési hirdetés.

A v. b. Molnár és társa csődtömegéhez artozó 8 darab debreczeni takarékpénztári részvény, és 40 darab „István” gözmalmi részvény, a csődhitelezői választmányunk f. hó 10-én kelt határozata folytán f. évi augusztus 18-ik napján délutáni 3 órakor a helyi ipar-és kereskedelmibank helyiségében tartandó nyilvános árverésen eladatik.
Debreczen, 1880. július 13-án.
Simonffy Sámuel m. k. csődtömeggondnok. Kálmán Benő vál. tag.
247. 3-3.

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállításon.

A legnagyobb díjjal kitüntetve.

Az első magyar gép- és tüztöltő-gyár, harang- és ércöntőde.

VALSER FERENCZ

Budapest, Rottenbiller-utca 66.

ajánlja gyárának korunk igényeinek megfelelően berendezett vízművi osztályát az árvízmentesítő társulatok, a megyei és városi közhatalosok és a gazdaközönség b. figyelmébe.

A szivattyú-gyár készít

árvízmentesítő, körfutó, bányászvízgyűjtő, házi és gazdasági kutakat, vállalkozik gysipjamosodák, vízvezetékek, gőz- és zuhanyfürdők berendezésére és minden vízművi munkálatokra.

A gyár készítményeirei teljes jótállást vállal.

Kívánatra költségvetések és képes ár-lapok dímentesen bocsáttatnak rendelkezésre.

301. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

Közhírre tételük, miszerint vagyonbuktott Pérchy Antal csődtömegéhez tartozó, a debreczeni 2468. számú t. j. könyvben foglalt, 2210. sorszámú ház és 4 hold 300 □ ól ondódi szántóföldjének 12,000 forintra becsült fele részre, folyó 1880. évi augusztus hó 19-én, délutáni 3 órakor, a debreczeni kir. törvényszék árverési termében nyilvános árverés útján a következő feltételek mellett el fog adatni:

1. Kiküldési ár a becsérték, melynek 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes papírban bánatpénzképen leteendő.
2. Az árverés tárgyát képező ingatlanok szükség esetén becsáron alul is elanának.
3. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pe. ig a leütés napjától számítva 1, 2 és 4 hónap alatt, a leütés napjától számított 6% kamattal együtt a csődtömeggondnoknál lefizetni.
4. Vevő az ingatlan bir okrészeknek a leütés után azonnal tényleges birtokába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár és kamatainak kifizetése után fog a csődválasztmány engedélyére tehermentesen bekebelezetni.
5. A tulajdonjog bekebelezettségével járó költséget, nyugtábleyget, valamint a vétel után kiszabandó kúcsári illetéket a vevő viselendő.
6. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármely pontjának eleget nem teune, a megvett ingatlan vevő kárára és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett a csődválasztmány által újabb — és csak egyszeri — árverésre bocsáttatnak, mely esetben vevő az eshetőleges kárt a csődtömegnek summás szóbeli per tebe által megtéríteni köteles, míg ellenben a netáni vételár-többletet nem igényelheti.

Kelt Debreczenben, 1880. július hó 8.
Török Péter, trvszéki kik. Simonffy István, csődtömeggondnok.
(245) 3-3

362|1836. szám.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1870. évi Julius hó 25-én kelt 10243 számú rendeletével a debreczen-fehéregyházi államat 1% 1% mértőföld szakaszan az útpatkák helyreállítását 1230 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1880. év augusztus hó 10-ik napjának d. e. 10 órájára a hajdumegyeyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költsége után számított, s a részletes feltételekben előírt 10%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiával inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1880. július 27.
Csapó Ferencz, m. kir. főmérnök.

322. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítmények.

Árak ausztriai értékben

Költségmentesen
Debreczenben, kötelezettség nélkül.
Liszttel készpénz fizetés mellett
7% engedélynyel.

Ingyen szállít.

A. Asztali dara nagyszemű	24.40
B. szinte 30 kilos zacsóval	25.40
C. szinte 30 kilos zacsóval	25.40
D. Dara közepeserű	23.00
E. szinte 30 kilos zacsóval	23.00
1. Lányliszt	22.40
2. Moniliszt	22.40
3. Zeemlyelisztt különböző	21.40
4. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	20.60
6. szinte 2-od	19.40
7. Közép kenyérliszt 1-ső	18.40
8. szinte 2-od	17.40
9. Barna szinte 1-ső	17.40
10. szinte 2-od	16.40
11. Finom korpa zakkal	8.80
12. Dura korpa zakkal	4.20
K. L. Kékeseres liszt sáman örlőve	3.60
R. I. Rozsliszt 1-ső rendű	2.00
R. II. szinte 2-od	1.80
R. III. szinte 3-ad	1.60
R. IV. szinte 4-ed	1.40
A. K. Árpákos 00	28.00
szinte 0	22.00
szinte 1	22.00
szinte 2	22.00
szinte 3	22.00
szinte 4	22.00
szinte 5	22.00
A. Arpa liszt	15.00
A. Debreczen, júl. 26. 1880.	
A. szakkol sulyartalma. — teljsuly	
tisztszalnyuk vére:	
A. B. C. 0-9 számig 85 kilo.	
10-11. 12. számig 50 kilo.	
R. I.-III. számig 85 kilo.	
R. IV. számig 85 kilo.	
A. K. 00-5 számig 50 kilo.	
A. K. I.	

A BUDAPESTI KERESKEDELMI AKADEMIA

aló középiskolához kapcsolódó három évfolyamból álló nyilvános felsőbb kereskedelmi tanintézet, melyhez még egy előkészítő osztály is csatlakozik, f. év augusztus 1-én nyitja meg huszonegyedik iskolai évét; a beiratások f. év szeptember 30-ától szeptember 5-ikéig szünetelnek.

Az előkészítő osztályba való felvételeire e betöltött 13-ik életév, meg a 3-dik középiskolai osztály bevégeztének megfelelő ismeretek kimutatása (vagy bizonyítványával, vagy felvételi vizsgálat útján) kivántatik. Az évi tandíj 150 frt. Az intézet érettségi bizonyítványát az egyévi önkényes szolgáltra jogosítanak. Minden egyebekre szivesen nyújt felvilágosítást, valamint programokkal és prospectusokkal ingyen szolgál az intézet igazgatósága.

(272) 1-3